

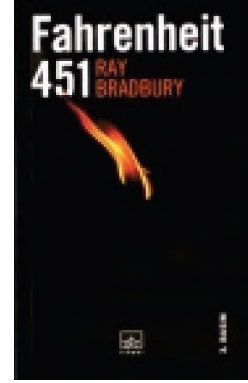
Bradbury, Ray

Fahrenheit 451. (Z. Kayalıoğlu – T. Kayalıoğlu, Çev.). İstanbul: İthaki Yayınları, 2010, 238 s. ;18 cm. ISBN: 978-975-6902-21-9.

Book Review

Fahrenheit 451. Published in 1951, the famous science-fiction novel depicts an oppressive future society where books are burnt by firemen, people watch brain-washing shows on TV and those in possession of books are annihilated. The book's title refers to the fact that paper ignites at 451 degrees Fahrenheit. The novel was also made into a film in 1966 by the French filmmaker François Truffaut.

Eser 1951'de basılan ünlü bilim kurgu romanında baskıcı bir gelecek toplumu anlatılmakta olan eserde kitapların itfaiyeciler tarafından yakıldığı, insanların sadece televizyonda beyin yıkayıcı şovlar izlediği ve kitap bulundurup düşünen insanların yok edildiği bir gelecekte geçmektedir. Kitap adını, kağıdın 451 Fahrenheit'ta tutuşması gerçeğinden almaktadır. Eser 1966 yılında Fransız sinemacı, François Truffaut tarafından sinemaya da uyarlanmıştır.

“İtfaiye” ve “Kitap” kelimelerinin yan yana gelmesini aklı başında olan hiçbir kimse istemez sanırım. Ancak bu iki kelimenin yan yana geldiği durumda da ilk akla gelen yanan kitaplar ve bunları kurtarmak amacıyla yangını söndürmeye çalışan itfaiyeciler olacaktır. Maalesef Fahrenheit 451 isimli eserimizde durum bundan biraz farklı, hatta düşüncesi bile ürkütücü olacak şekilde tam tersi bir içerik taşımaktadır.

Eser, kitap okumanın yasak olduğu bir dönemde geçmektedir. Okunmasının anlaşılmasının önüne geçmek üzere mevcut düzen tarafından itfaiyecilerin görevlendirildiği, asıl görevleri yangınları söndürmek ve ateşe su sıkmak olan itfaiyecilerin kitapları yakmakla görevlendirildiği bir dönem. Bu görev doğrultusunda itfaiyecilerin insanlarla kitapların buluşmasını engellemek, insanların bilinçlenmesinin önüne geçmek, sistemin istediği düşünmeyen, gerçeklere sırtını dönmüş, televizyon karşında dizilerle, eğlence programlarıyla, spor maçlarıyla zamanını öldüren, gerçek gündemden koparılmış kurulu mekanik varlıklar şeklinde kontrol altında tutulacak insan

kalabalıkları yaratmak üzere kitapları, buldukları mekanları ve sahiplerini yakma serüveni ve bir itfaiye memurunun sisteme başkaldırı mücadelesi işlenmektedir.

Eserde geçen “...Kitapların kibrit veya ateş olmadan da yakılabilmesiyle ilgiliydi. Çünkü, eğer dünya kitap okumayanlarla, öğrenmeyenlerle, bilgisizlerle dolmaya başlarsa, kitapları yakmak zorunda kalmazsınız, değil mi? Eğer dünyanın geniş ekranı basketbolla ve futbolla dolar ve MTV içinde boğulursa, gazyasını ateşlemek veya okuyucu avlamak için Beatty'lere gerek kalmaz. Eğer ön bilgiler okul odalarının çatlakları ve vantilatörleri arasında eriyip yok olursa, bir süre sonra bunları kim bilir ve umursar? Elbette, her şey bitmedi. Eğer öğretmenleri, öğrencileri ve aileleri yargılar, onları aynı ölçüde sorumlu tutarsak; eğer öğretmen, öğrenci ve aileleri gerçek bir sınamadan geçirirsek; eğer herkesi niteliklilikten sorumlu tutarsak, eğer altıncı yaşlarının sonuna doğru tüm ülkelerdeki bütün çocukların kütüphanelerde yaşayarak hemen hemen geçişme yoluyla öğrenmelerini sağlarsak, işte o zaman, uyuşturucu, sokak çeteleri, tecavüz ve cinayet rakamlarımız sifıra yaklaşacaktır...” bölüm dikkate alındığında, ateş ve itfaiyeciler dışında günümüzdeki kitap ve insan ilişkisi ne kadar da benzerlik taşımaktadır diye düşünmemek elde değil sanırım.

Eseri okuduktan sonra, dünyada özellikle de ülkemizde kitapla insanlar arasındaki ilişkinin tekrar gözden geçirilmesinin ne kadar gerekli olduğu anlaşılmaktadır. İllaki bir ekip kurarak kitapları yakmaya, imha etmeye gerek yok sanırım. Ülkemizdeki kitap okuma verilerinden televizyon dizilerinin, eğlence programlarının, düz bir mantıkla yapılan takım tutmaların, bilinçsizce kullanılan internetin bu işlevi büyük bir başarıyla tamamladığı ortadadır. Maalesef kütüphanelerimiz boş, kitaplarımız raflarında üzgün beklemektedirler ve yakmaya gerek duyulmaksızın kitaplarla insanların arası açılmıştır. Okumayarak gelişmek, özgürleşmek, bilinçlenmek mümkün olamayacağına göre, geç olmadan okumaya ve kitaplara gereken önemi vermeliyiz galiba.

Derviş DURMAZ

Kütüphaneci

İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi Kütüphanesi

(İGEME)

dervisd@igeme.gov.tr